

Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija
Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013 ♦ tālr. (+371)7388624 ♦ fakss (+371)7388634 ♦ e-pasts: tpkc@apollo.lv

LĒMUMS
patērētāju tiesību pārkāpuma lietā

2006.gada 5.maijā.

Nr.3 -pt

Patērētāju tiesību aizsardzības centra Daugavpils reģionālajā pārvaldē (turpmāk – *PTAC DRP*) 2006.gada 6.janvārī saņemta (...) (turpmāk – *Patērētājs*) iesniegums, kurā lūgta palīdzība strīda ar SIA „Sadzīves centrs „Kristāls”” (turpmāk – *Sabiedrība*) risināšanā.

PTAC, izskatot lietas materiālus, konstatē:

Patērētājs 2005.gada 16.augustā noslēdza ar *Sabiedrību* līgumu par ķīmiskās tīrītavas pakalpojumu sniegšanu par cenu Ls 5,00, ko apliecina Kvīts Nr.(...) (turpmāk – *Kvīts*), nododot ķīmiskajā tīrītavā vējjaku (...).

(...)

Vienlaikus *PTAC*, ņemot vērā *PTAL* 25.panta ceturtās daļas 6.punkta noteikumus, ir izvērtējis *Kvītī* ietvērto līguma noteikumu (turpmāk – *Līguma noteikumi*) atbilstību *PTAL*. Tā kā *Sabiedrība* jau lietas ietvaros ir izteikusi viedokli par šo noteikumu atbilstību *PTAL*, tad *PTAC* uzskata, ka papildus viedokļa noskaidrošana nav nepieciešama.

Attiecībā uz *Līguma noteikumu* apspriešanu *PTAC* norāda, ka par apspriestiem līguma noteikumiem uzskatāmi līguma noteikumi, par kuru līgumslēdzēji savstarpēji apspriežot (savstarpēji apmainoties viedokļiem) ir vienojušies. Līdz ar to parakstīta līgums pats par sevi nav pietiekams pierādījums tam, ka līgumslēdzēji savstarpēji apsprieda katru līguma noteikumu atsevišķi (skat., Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 7.marta spriedums lietā Nr.C30519003 14.rindkopa). Ņemot vērā, ka konkrētā līguma noteikumi ir uzskatāmi par tipveida noteikumiem, tad tie atbilstoši *PTAL* 6.panta piektās daļas noteikumiem ir uzskatāmi par neapspriestiem un līdz ar to uz konkrēto līguma attiecināms *PTAL* 6.pantā noteiktais regulējums.

Līguma noteikumu 1.punkts paredz, ka *Sabiedrība* neuzņemas atbildību par sabojātām lietām nepareiza ražotāja dēļ. *PTAC* norāda, ka minētais *Līguma noteikumu* punkts ir neskaidrs – nav saprotams, par ko tieši *Sabiedrība* neuzņemas atbildību, un tādējādi saskaņā ar *PTAL* 6.panta otrās daļas noteikumiem tulkojams par labu *Patērētājam*;

Līguma noteikumu sadaļas *Pasūtījumu apstrādes noteikumi apģērbu tīrītavā un veļas mazgātuvē* (turpmāk – *Sadaļa*) 2.punktā norādīts, ka aizliegts pieņemt pasūtījumus, neizsniedzot kvīti un čeku, savukārt nenoformētus pasūtījumus konfiscē un realizē noteiktajā kārībā. *PTAC* uzskata šo *Līguma noteikumu* par netaisnīgu

gadījumā, ja *Sabiedrības* darbinieku nolaidīgas rīcības dēļ patērētājam rodas zaudējumi (prece netiek izdota) un patērētājam šādā gadījumā netiek atmaksāta nodotās preces tirgus vērtība. Turklāt noteikuma daļa par aizliegumu pieņemt pasūtījumu būtu attiecināma uz *Sabiedrības* darbiniekiem. Ņemot vērā iepriekš minēto un saskaņā ar *PTAL* 5.panta otrās daļas 5.punkta un 6.panta trešās daļas 1.punkta noteikumiem, minētais līguma noteikums ir uzskatāms par netaisnīgu.

Attiecībā uz *Līguma noteikumu Sadaļas* 4.punkta noteikumu *PTAC* norāda, ka, ņemot vērā *PTAL* 16.pantā noteikto garantijas definīciju, šis līguma punkts saskaņā ar *PTAL* 6.panta otrās daļas noteikumiem būtu tulkojams par labu *Patērētājam*.

Attiecībā uz *Līguma noteikumu Sadaļas* 5.punktu, kas paredz patērētāja tiesības trīs dienu laikā pieteikt pretenziju par līguma noteikumiem neatbilstošu pakalpojumu, *PTAC* norāda, ka saskaņā ar *PTAL* 27.panta pirmo daļu patērētājs ir tiesīgs pieteikt prasījumu pakalpojuma sniedzējam par pakalpojuma neatbilstību līguma noteikumiem divu gadu laikā no pakalpojuma saņemšanas dienas. Iekļaujot iepriekš minēto līguma noteikumu, *Sabiedrība* ir pieļāvusi patērētāju tiesību pārkāpumu, jo minētais līguma noteikums ir netaisnīgs saskaņā ar *PTAL* 5.panta otrās daļas 4.punkta un 6.panta trešās daļas 3.punkta, kas nosaka, ka par netaisnīgu ir uzskatāms līguma noteikums, kas ierobežo vai izslēdz iespēju patērētājam izmantot savas likumīgās prasījuma tiesības gadījumā, kad ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nav izpildījis līgumsaistības vai ir tās izpildījis daļēji.

Līguma noteikumu Sadaļas 6.punkta noteikums, kas paredz to, ka, ja *Sabiedrības* vainas dēļ tiek sabojāta patērētāja ķīmiskajai tīrītavai nodotā prece, tad *Sabiedrība* atbild par tās vērtību tikai līdz pieckārtīgai mantas tīrīšanas vai mazgāšanas cenai ir netaisnīgs, jo saskaņā ar *PTAL* 29.panta noteikumiem otrās daļas 1.punkta noteikumiem patērētājs par pakalpojuma sniegšanai nodotā izstrādājuma sabojāšanu ir tiesīgs prasīt izstrādājuma tirgus vērtību pilnā apmērā, bet, ņemot vērā, ka izstrādājuma tirgus vērtība var pārsniegt pieckārtīgu mantas tīrīšanas vai mazgāšanas cenu, tad uzskatāms, ka *Sabiedrība* nepamatoti ierobežo savu likumā noteikto atbildību. Līdz ar to saskaņā ar *PTAL* 5.panta otrās daļas 1. un 5.punkta, 6.panta trešās daļas 1. un 3.punkta noteikumiem ir uzskatāms par netaisnīgu.

Vienlaikus arī *PTAC* norāda, ka *Līguma noteikumu Sadaļas* 7.punktā noteiktās atbildības robežas būtu precizējamas.

Līguma noteikumu Sadaļas 9.punkts, nosaka, ka jebkurš strīds, domstarpības vai prasība, kas izriet no šī līguma, kas skar to vai tā pārkāpšanu, izbeigšanu vai spēkā neesamību tiks galīgi izšķirts Komerciālajā Šķīrējtiesā saskaņā ar šīs šķīrējtiesas reglamentu. Saskaņā ar *PTAL* 6.panta trešās daļas 7.punkta noteikumiem par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas "*izslēdz vai kavē patērētāja tiesības vērsties patērētāju tiesību aizsardzības iestādēs vai tiesā, paredz strīdu izskatīšanu tikai šķīrējtiesā*". No konkrētās tiesību normas izriet, ka jebkurš līguma noteikums, kas kavē patērētāju izmantot iepriekš minētās tiesības, ir uzskatāms par netaisnīgu. Tādējādi patērētāja izveles brīvības varētu realizēties tikai tādā gadījumā, ja patērētāju tiesību aizsardzības iestādēs un tiesā vērstos pats patērētājs. Tā kā *Līguma noteikumu Sadaļas* 9.punkts paredz strīdu izskatīšanu tikai šķīrējtiesā, tad minētais līguma noteikums saskaņā ar *PTAL* 6.panta trešās daļas 7.punktu ir uzskatāms par netaisnīgu līguma noteikumu.

PTAC norāda, ka saskaņā ar *PTAL* 3.panta 2.punktu *patērētāju tiesības ir pārkāptas, ja nav ievērots līgumslēdzēju pušu vienlīdzības princips un līguma noteikumi ir netaisnīgi*. Iekļaujot šādus līguma noteikumus arī ar citiem patērētājiem noslēgtajos līgumos *Sabiedrība* ir pieļāvusi arī citu patērētāju tiesību pārkāpumu. Tā kā *PTAC* jau 2006.gada 6.marta administratīvajā aktā Nr.15 – 07/1553 ir uzdevis *Sabiedrībai* grozīt netaisnīgo līguma noteikumus patērētājiem piedāvātajos līgumu projektos, tad *PTAC* neuzskata par lietderīgu atkārtotu šāda tiesiskā pienākuma uzlikšanu adresātam.

(...)

Ņemot vērā iepriekš minēto un saskaņā ar *PTAL* 3.panta 2. un 7.punktu, 5.panta ceturtais daļas 1., 4. un 5.punkta, 6.panta otrās daļas, trešās daļas 1.,3. un 7.punkta, piektās daļas, 14.panta trešās daļas, 25.panta ceturtais daļas 4. un 6.punkta, astotās daļas 1.punkta, 27.panta pirmās daļas un 29.panta otrās daļas 2.punkta noteikumiem, *Noteikumu* 11., 13., 13.1., 24. un 27.1.punkta un Ministru kabineta 2004.gada 26.oktobra noteikumu Nr.889 *Patērētāju tiesību aizsardzības centra nolikums* 7.4.punkta noteikumiem nolemj uzdot *Sabiedrībai*:

1) Pārtraukt pildīt ar *Patērētāju* noslēgtā *Līguma noteikumu Sadaļas* 2., 5., 6. un 9.punktu, kā arī pārtraukt pildīt minētos līguma punktus arī ar citiem patērētājiem noslēgtajos līgumos;

2) (...).

Saskaņā ar *Administratīvā procesa likuma* 70.panta pirmo daļu, 76.panta pirmo daļu un otro daļu, 79.panta pirmo daļu un *Patērētāju tiesību aizsardzības likuma* 25.panta pirmo daļu šo administratīvo aktu var apstrīdēt Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijā viena mēneša laikā kopš tā paziņošanas adresātam, iesniedzot iesniegumu par administratīvā akta apstrīdēšanu *PTAC*.

Direktore (paraksts)
(zīmogs)

B. Vītoļņa

(...)

IZRAKSTS PAREIZS